

Wat een soevereine God niet kan doen

En hoe de calvinistische visie gewoon niet werkt

Door Dave Hunt, Lighthouse Trails, 28-8-2023,

<https://www.lighthouse trailsresearch.com/blog/new-booklet-what-a-sovereign-god-cannot-do-and-how-the-calvinist-view-just-doesnt-work/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

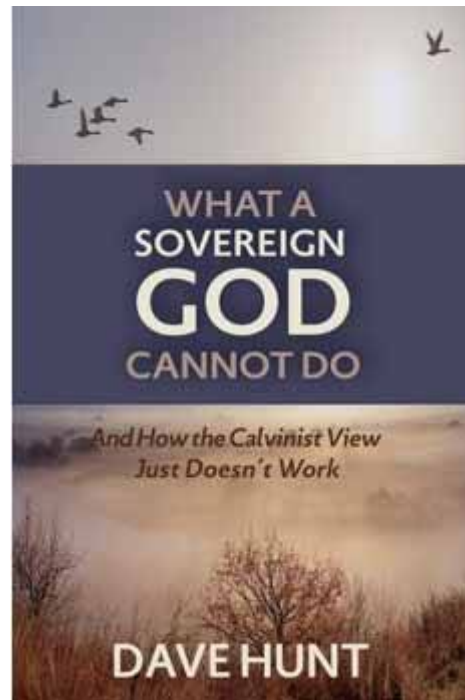
Niemand kan Gods wil weerstaan?

Een van de meest voorkomende uitdrukkingen die men in christelijke kringen hoort, vooral ter geruststelling wanneer het niet goed gaat, is dat “God de touwtjes in handen heeft; Hij zit nog steeds op de troon”. Christenen troosten zich met deze woorden – maar wat betekenen ze? Was God niet “in control” (bij machte) toen Satan in opstand kwam en toen Adam en Eva ongehoorzaam waren, maar is Hij dat nu wel? Betekent Gods controle dat alle verkrachting, moord, oorlog en vermenigvuldigd kwaad precies is wat Hij van plan was en verlangt?

De Heer Jezus vraagt ons te bidden: “Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde” (Mattheüs 6:10). Waarom dat gebed als we al in Gods koninkrijk zijn, met Satan gebonden, zoals Johannes Calvijn leerde en reconstructionisten¹ vandaag beweren? Zou een wereld van ongebreideld kwaad werkelijk kunnen zijn wat God wil? Zeker niet!

“Wacht eens even!” countert iemand. “Suggereert u dat onze almachtige God niet in staat is om Zijn wil op aarde uit te voeren? Wat een ketterij is dit! Paulus zegt duidelijk dat God ‘alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil’ (Efeziërs 1:11)”.

Ja. Maar de Bijbel zelf bevat veel voorbeelden van mensen die Gods wil tarten en die Hem ongehoorzaam zijn. God klaagt: “Ik heb kinderen grootgebracht en doen opgroeien, maar zij zijn tegen Mij in opstand gekomen” (Jesaja 1:2). De offers die zij Hem brengen en hun slechte levens zijn duidelijk niet in overeenstemming met Zijn wil. Er wordt ons verteld dat “de Farizeeën en de wetgeleerden verwierpen het raadsbesluit van God met betrekking tot zichzelf” (Lukas 7:30). De uitspraak van Christus in Mattheüs 7:21 laat duidelijk zien dat niet iedereen altijd Gods wil doet: “Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader”. Dat wordt ook geïmpliceerd in Jesaja 65:12²; 1 Thessalonicenzen 5:17-19; Hebreeënen 10:36; 1 Petrus 2:15; 1 Johannes 2:17³; en vele andere Schriftteksten. In feite zegt Efeziërs 1:11 niet dat alles wat er gebeurt volgens Gods wil is, maar volgens “de raad van Zijn

¹ Christelijk reconstructionisme of theonomie werd gepopulariseerd door Rousas Rushdoony en zijn schoonzoon Gary North. Reconstructionisten geloven dat door toepassing van oudtestamentische wetten en nieuwtestamentische principes, de wereld moreel getransformeerd zal worden door christenen. Dit, zo beweren zij, zal de mensen tot Christus trekken. Hun eschatologie is postmillennial, wat betekent dat zij de wederkomst van Christus verwachten na de 1000 jaar (gezien door sommigen als een symbolisch getal, of veel langer dan 1000 jaar) van succesvol oogsten van de vrucht die voortkomt uit het toepassen van de wet; zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/dominionisme4.pdf>. Glossarium.

² “U zult allen moeten neerbukken ter slachting, omdat Ik geroepen heb, maar u niet geantwoord hebt, omdat Ik gesproken heb, maar u niet geluisterd hebt, maar gedaan hebt wat slecht was in Mijn ogen, en gekozen hebt voor wat Mij niet behaagt” (Jesaja 65:12).

³ “En de wereld gaat voorbij met haar begeerte; maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid” (1 Joh. 2:17).

wil”⁴. Het is duidelijk dat de raad van Gods wil de mens de vrijheid heeft gegeven om Hem ongehoorzaam te zijn. Er is geen andere verklaring voor zonde.

Maar in zijn ijver om Gods soevereiniteit te beschermen tegen elke uitdaging, betoogt de calvinistische leraar Arthur W. Pink [zie foto] ernstig: “God bestemt alles voor wat er gebeurt. ... God initieert alle dingen, reguleert alle dingen”.

[1] Calvinistisch theoloog Edwin H. Palmer is het daarmee eens:

God staat achter alles. Hij beslist en laat alle dingen gebeuren die gebeuren. ... Hij heeft alles voorbestemd “naar de raad van zijn eigen wil” (Efeziërs:1:11): het bewegen van een vinger ... De fout van een typist ... zelfs zonde.[2]

Hier worden we geconfronteerd met een essentieel onderscheid. Het is 1° één ding voor God – in Zijn soevereiniteit en zonder die soevereiniteit te verminderen – om de mens de macht te geven om tegen Hem in opstand te komen. Dit zou de deur openen voor zonde als uitsluitend de verantwoordelijkheid van de mens door een vrije keuze. Het is 2° iets heel anders voor God om alles zo te beheersen dat Hij de mens effectief moet laten zondigen.

Het is een misvatting om te denken dat God, om zijn universum onder controle te hebben, Hij daarom alles moet voorbestemmen en initiëren – dus veroorzaakt Hij zonde en straft Hij vervolgens de zondaar. Om deze visie te rechtvaardigen, wordt betoogd dat “God niet verplicht is om Zijn genade uit te breiden naar degenen die Hij tot het eeuwige oordeel voorbestemd heeft”. [3] In feite heeft verplichting geen relatie met genade.

Is Gods soevereiniteit verminderd?

Het *vermindert* in feite Gods soevereiniteit om te suggereren dat Hij niet voor Zijn eigen doeleinden kan gebruiken wat Hij niet voorbestemt en voortbrengt. Er is geen logische of Bijbelse reden waarom een soevereine God – door Zijn eigen soevereine ontwerp – niet zou kunnen toestaan dat schepselen naar Zijn beeld de vrijheid zouden hebben om echte morele keuzes te maken. En er zijn dwingende redenen waarom Hij dat zou doen.⁵

Menig atheïst (of oprecht zoekende die last heeft van het kwaad en het lijden) verklaart boos: “Je beweert dat jouw God almachtig is. Waarom stopt Hij dan niet het kwaad en het lijden? Als Hij het kon en niet wil, is Hij een monster; als Hij dat niet kan, dan is Hij niet almachtig!” De atheïst denkt dat hij ons daardoor in het nauw gedreven heeft.

Het antwoord omvat bepaalde dingen die God niet kan doen.

“Maar God is oneindig in macht, dus er moet niets zijn dat Hij niet kan doen!” Werkelijk? Het feit dat Hij oneindig in macht is, betekent alleen dat Hij niet kan falen. Er is veel dat eindige wezens de hele tijd doen, maar wat de oneindige, absoluut soevereine God *niet kan* doen omdat Hij God is: liegen, bedriegen, stelen, zondigen, zich vergissen, enz. In feite zijn er veel andere dingen die God niet kan doen die van vitaal belang zijn voor ons om te begrijpen bij het aangaan van uitdagingen van sceptici.

Tragisch genoeg zijn er veel oprechte vragen die de meeste christenen niet kunnen beantwoorden. Weinig ouders hebben de tijd genomen om na te denken over de vele intellectuele en theologische uitdagingen waarmee hun kinderen in toenemende mate worden geconfronteerd, uitdagingen waarvoor de jeugd van vandaag geen antwoorden vindt op zoveel kansels en in zondagsschoollessen. Als gevolg hiervan verlaten steeds meer mensen die in evangelische huizen en kerken zijn opgegroeid het “geloof” dat ze nooit voldoende hebben begrepen.

Is soevereiniteit en macht het wondermiddel? Veel christenen denken oppervlakkig gezien van wel. Toch is er veel waarvoor soevereiniteit en macht irrelevant zijn. God handelt niet alleen soverain,

⁴ “Hem Die alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil” (Efeziërs 1:11).

⁵ Het was niet Gods bedoeling om Zijn schepselen als robots te maken, schepselen zonder keuzevrijheid en wil. Wij zijn immers geschapen naar Gods beeld, niet naar het beeld van een robot, noch het beeld van lagere dieren.

maar ook in liefde, genade, barmhartigheid, vriendelijkheid, rechtvaardigheid en waarheid. Zijn soevereiniteit wordt alleen uitgeoefend in perfecte harmonie met al Zijn andere eigenschappen.

Er is veel dat God niet kan doen, niet *ondanks* wie Hij is, maar *vanwege* wie Hij is.

Vanwege Zijn absolute heiligheid is het onmogelijk voor God om kwaad te doen, om anderen kwaad te laten doen of zelfs om iemand tot het kwaad te verleiden:

“Laat niemand zeggen, als hij verzocht [Gr. *peirazo*] wordt: Ik word door God verzocht [Gr. *peirazo*]. God ... verzoekt [Gr. *peirazo*] niemand” (Jakobus 1:13).

Maar hoe zit het met de vele plaatsen in de Schrift waar staat dat God iemand verleidde of in verzoeking bracht?*

* Noot vertaler: Dave Hunt verwijst naar de KJV. Men zal merken dat de HSV in deze bespreking de grondwoorden — Hebr. *nacah*⁶; Gr. *peirazo*⁷ — beter vertaalt dan de KJV.

Bijvoorbeeld: “dat God Abraham op de proef stelde [Hebr. *nacah*]” (Genesis 22:1, maar KJV: tempted!). Het Hebreeuwse woord daar, en in het hele Oude Testament, is *nacah*, wat betekent te testen of te bewijzen, zoals bij het testen van de zuiverheid van een metaal. Het heeft niets te maken met verleiding om te zondigen. God testte Abrahams geloof en gehoorzaamheid.

Kan God verleid worden?

Als God Zelf niet verleid kan worden, waarom wordt Israël dan gewaarschuwd: “U mag de HEERE, uw God, niet op de proef stellen” (Deut. 6:16, maar KJV: “tempt”)? Er wordt ons zelfs verteld dat ze in Massah, door water te eisen, “de HEERE op de proef gesteld hadden?” (Exodus:17:7, maar KJV “tempted”). Zie ook Psalm 78:18, 41, 56 (KJV: “tempted”, maar de HSV vertaalt telkens beter met “op de proef stellen”).

God werd niet verleid om kwaad te doen! Hij werd geprovoceerd; zo werd Zijn geduld op de proef gesteld. In plaats van gehoorzaam op Hem te wachten om in hun behoeften te voorzien, eiste Zijn volk dat Hij Zijn macht zou gebruiken om hen te geven wat zij wilden om hun begeerten te bevredigen. Hun “op de proef stellen” van God was een godslasterlijke uitdaging die Hem wilde dwingen om toe te geven aan hun verlangen.

Toen Jezus “door de duivel werd verzocht” om Zichzelf van de top van de tempel te werpen om de belofte te bewijzen dat engelen Hem op hun handen zouden dragen, citeerde Hij: “U zult de Heere, uw God, niet verzoeken⁸ (*ekpeirazo*: op de proef stellen)” (Mattheüs 4:7, KJV: “tempt”, HSV: “verzoeken” betekent hier “op de proef stellen”). Met andere woorden, om onszelf opzettelijk op een plaats te zetten waar God moet handelen om ons te beschermen, is Hem “verzoeken / op de proef stellen”.

Jakobus 1:14 gaat verder met te zeggen: “Maar ieder mens wordt verzocht (*peirazo*: “op de proef stellen”; maar hier beter in de betekenis van “verleiden”), als hij door zijn eigen begeerte wordt meegesleurd en verlokt”. Verleiding tot het kwaad komt niet van buitenaf maar van binnenuit. Een man die onmogelijk “verlokt” kan worden om oneerlijk te zijn in zaken, kan bezwijken voor de verleiding om overspel te plegen en zo oneerlijk te zijn tegenover zijn vrouw. Er wordt wel eens gezegd: “ieder mens heeft zijn prijs”.

God verleidde Adam en Eva niet tot zondigen toen Hij hen zei dat ze niet van een bepaalde boom moesten eten. Ze werden verleid door hun eigen lust en egoïstische verlangen. Zelfs in zijn onschuld kon de mens egoïstisch en ongehoorzaam zijn. We zien dit bij jonge baby's die vermoedelijk het verschil tussen goed en kwaad nog niet kennen.

---

⁶ Het Hebreeuwse *nacah* betekent : op de proef stellen, testen. Het heeft niets te maken met verleiden tot zondigen.

⁷ Het Griekse *peirazo* betekent : 1° op de proef stellen (Eng. *prove*); 2° verleiden/verzoeken (Eng. *tempt*). De context bepaalt de betekenis.

⁸ Ook het Nederlandse *verzoeken* heeft die twee betekenissen: 1° op de proef stellen; 2° verleiden. Contextgevoelig.

Een boete die betaald moest worden

Daarnaast zijn er nog een aantal andere dingen die God niet kan doen. God kan Zichzelf niet verloochenen of tegenspreken. Hij kan niet veranderen. Hij kan niet terugkomen op Zijn Woord. Specifiek in relatie tot de mensheid zijn er enkele dingen die God niet kan doen die heel belangrijk zijn om te begrijpen en aan anderen uit te leggen. Een van de meest fundamentele concepten (en het minst begrepen door “religieuze” mensen) is dit: Hij kan de zonde niet vergeven zonder dat de straf wordt betaald.⁹

Zeggen we dat God, ondanks Zijn soevereiniteit en oneindige macht, niet kan vergeven wie Hij wil, dat Hij niet eenvoudigweg hun lei schoon kan vegen in het hemelse verslag? Precies: Dat kan Hij niet, want Hij is ook volmaakt rechtvaardig. “Dus suggereert u”, klagen sommigen, “dat God de hele mensheid wil redden, maar niet de kracht heeft om dat te doen? Het is een ontkenning van Gods almacht en soevereiniteit als er iets is wat Hij verlangt maar niet kan bereiken”. Maar in feite zijn almacht en soevereiniteit irrelevant met betrekking tot vergeving.

Christus in de Hof riep de nacht voor het Kruis uit: “O mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze beker van Mij voorbijgaan” (Mattheüs 26:39). Zeker, als het mogelijk was geweest om op een andere manier redding te bieden, zou de Vader Christus hebben toegestaan om te ontsnappen aan het ondraaglijke fysieke lijden van het Kruis en de oneindige geestelijke pijn van het dragen van de straf die Zijn volmaakte gerechtigheid over de zonde had uitgesproken. Maar zelfs voor de almachtige God was er geen andere weg. Het is belangrijk dat we deze Bijbelse en logische waarheid duidelijk uitleggen wanneer we het Evangelie presenteren.

Stel dat een rechter zijn eigen zoon, dochter of andere geliefde voor zich heeft die door de jury schuldig is bevonden aan meerdere moorden. Ondanks zijn liefde moet de rechter de door de wet geëiste straf handhaven. **Liefde kan de gerechtigheid niet tenietdoen**¹⁰. De enige manier waarop God zondaars zou kunnen vergeven en rechtvaardig zou kunnen blijven, zou zijn dat Christus de straf voor zonde zou betalen (zie Romeinen 3:21-28).

Kan God liefde afdwingen?

Er zijn nog twee andere zaken van vitaal belang met betrekking tot de redding van de mens die God niet kan doen: Hij kan niemand dwingen Hem lief te hebben; en Hij kan niemand dwingen een geschenk aan te nemen. Door de aard van liefde en geven moet de mens de macht hebben om te kiezen. Het ontvangen van Gods liefde en van de gave van verlossing door Jezus Christus kan alleen plaatsvinden door een daad van de vrije wil van de mens.

Sommigen beweren dat als het Gods wil is dat alle mensen gered worden, dan het feit dat *niet* iedereen gered is, zou betekenen dat Gods wil verijdeld zou worden en Zijn soevereiniteit door mensen omvergeworpen zou worden. Er wordt ook beweerd dat als de mens ja of nee tegen Christus kan zeggen, hij het laatste woord heeft over zijn redding en zijn wil sterker is dan Gods wil. Een calvinistische theoloog zei: “De ketterij van de vrije wil ontroont God en troont de mens”. [6]

Er is niets in de Bijbel of de logica dat suggereert dat Gods soevereiniteit vereist dat de mens machteloos is om een echte keuze te maken – moreel of anderszins. De mens de macht geven om een echte, onafhankelijke keuze te maken, doet niets af aan Gods controle over Zijn universum. Omdat Hij almachtig en alwetend is, kon God zeker omstandigheden zo regelen dat de rebellie van de mens Zijn doelen niet zou vrijdelen. In feite zou God zelfs de vrije wil van de mens kunnen gebruiken om Zijn eigen plannen te helpen vervullen en daardoor nog meer verheerlijkt te worden. Door te zeggen dat de enige manier waarop God echt soeverein kan zijn, is om de mens geen vrije wil te laten hebben, vermindert in feite Gods soevereiniteit en zegt *in* wezen dat God niet machtig en groot genoeg is om Zijn doelen te bereiken, tenzij de mens *geen* vrije wil heeft.

---

⁹ De Heer Jezus heeft de straf over alle zonde betaald voor ons, aan het kruis. Wij moeten dan deze betaling aanvaarden, met belijdenis van zonden, om vergeving te ontvangen.

¹⁰ Met AL Gods eigenschappen rekening houden: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/AL-gods-eigenschappen3.pdf>

Gods grootse plan vanaf de grondlegging van de wereld om de mens de gave van Zijn liefde te schenken, sluit elk vermogen uit om die gave aan een van Zijn schepselen op te dringen. Zowel liefde als geschenken van welke aard dan ook moeten worden ontvangen. Dwang perverteert de transactie.

Het feit dat God niet kan falen, liegen, zondigen, Zichzelf veranderen of verloochenen, doet in het geheel niets af aan Zijn soevereiniteit. Hij is ook niet minder soeverein omdat Hij niemand kan dwingen Hem lief te hebben of de gave van eeuwig leven door Jezus Christus te ontvangen. En van de kant van de mens heerst de omgekeerde beperking: er is niets dat iemand kan doen om liefde of een geschenk te verdienen. Ze moeten vrijelijk vanuit Gods hart gegeven worden zonder enige andere reden dan liefde, barmhartigheid en genade.

Wonderbaarlijk genoeg heeft God in Zijn soevereine genade de mens zo gevormd en een gave zo ontworpen dat de mens ze vrijwillig kan ontvangen door een daad van zijn wil en in liefde kan reageren op Gods liefde. Iemand heeft gezegd: “De vrije wil van de mens is de meest wonderbaarlijke van de werken van de Schepper”.^[7] De kracht van de keuze opent de deur naar iets wonderbaarlijks dat het bevattingsvermogen te boven gaat: echte gemeenschap tussen God en de mens voor de eeuwigheid. Zonder een vrije wil kon de mens het geschenk van het eeuwige leven niet ontvangen, en kon God het hem niet geven.

Pusey wijst erop dat,

Zonder vrije wil zou de mens inferieur zijn aan de lagere dieren, die een soort beperkte keuzevrijheid hebben. ... Het zou tegenstrijdig zijn dat Almachtige God een persoon zou scheppen die in staat is Om Hem lief te hebben, zonder ook in staat te zijn Zijn liefde te verwerpen. ... zonder vrije wil zouden we God niet vrijelijk kunnen liefhebben. Vrijheid is een voorwaarde voor liefde.^[8]

Het is de kracht van een oprechte keuze vanuit het hart en de wil van de mens, die God hem soeverein heeft gegeven, die God in staat stelt de mens lief te hebben en voor de mens om die liefde te ontvangen en God in ruil daarvoor lief te hebben “omdat Hij ons eerst heeft liefgehad” (1 Johannes:4:19).

Het is onmogelijk dat de macht van keuze Gods soevereiniteit zou kunnen uitdagen, omdat het Gods soevereiniteit is die deze gave aan de mens heeft geschonken en de voorwaarden heeft gesteld voor zowel liefhebben als geven.

Suggereren dat God geen “macht” zou hebben (en dus Zijn soevereiniteit zou ontkennen) als Hij redding zou aanbieden en sommigen het zouden verwerpen, mist het punt. Macht en liefde horen niet thuis in dezelfde discussie. In feite, van de vele dingen die we hebben gezien die God niet kan doen, is een gebrek aan “macht” niet de reden voor een van hen, noch wordt Zijn soevereiniteit in het minst gematigd door een van deze.

Dus als de mensheid door God de macht heeft gekregen om te kiezen om Hem lief te hebben of niet en om het gratis geschenk van verlossing te ontvangen of te verwerpen, verre van Gods soevereiniteit te ontkennen, is toegeven wat Gods soevereiniteit zelf liefdevol en wonderbaarlijk heeft voorzien.

Mogen we gewillig vanuit ons hart op Zijn liefde reageren met onze liefde, en in dankbaarheid voor Zijn grote gave het goede nieuws aan anderen verkondigen.

Appendix door LHT - Is de mens te verdorven om God lief te hebben?

De “T” in het calvinistische acroniem T.U.L.I.P.¹¹ staat voor “totale verdorvenheid”. In het boek van Bob Kirkland, *Calvinism: None Dare Call It Heresy*, stelt hij:

Het is waar dat alle mensen een verdorven en zondige natuur hebben, en niemand verdient redding. Maar het woord “totaal” betekent “volledig, ten volle”. Het woord “verdorven” betekent “moreel corrupt”. Om te suggereren dat alle mensen in de wereld “totaal immoreel” zijn, is

---

¹¹ Zie voor het acroniem TULIP: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/calvinisme.pdf>

belachelijk. Geen van de burenen in de straat waar ik woon, bekennen gered te zijn, maar dat maakt hen niet helemaal immoreel. ... We moeten niet vergeten dat God een geweten in mensen heeft gelegd, zodat we goed en kwaad kennen of voelen. Zelfs een niet-gered persoon kan wroeging en spijt voelen wanneer hij iets verkeerd heeft gedaan. Als hij totaal verdorven zou zijn, zou hij niet in staat zijn om dat te doen (zie Romeinen 1:19-20).

Voor een calvinist betekent totale verdorvenheid “totaal onvermogen”. De gemeenschappelijke woordenboekbetekenis van onvermogen is, *niet de kwaliteit of staat hebben om iets te kunnen doen*. Het calvinisme zegt dat, omdat de hele mensheid “dood is door de overtredingen en de zonden” (zie Efeziërs 2:1-4), de mens op geen enkele manier kan reageren om Christus als hun Verlosser te ontvangen.[9]

Eindnoten

1. Arthur W. Pink, *The Sovereignty of God* (Baker Book House, 1984), p. 240. (check page number or use kindle)
2. Edwin H. Palmer, *The Five Points of Calvinism* (Baker Books, 1999), p. 25.
3. Statement made by James White in *Debating Calvinism: Five Points, Two Views* by Dave Hunt and James White (Colorado Springs, CO: Multnomah Books; a division of Random House, 2004), p. 19. <https://store.thebereancall.org/shop/product/b05000-debating-calvinism-35607?search=debating>
4. C. Norman Sellers, *Election and Perseverance* (Schoettle Publishing Co., 1987),
5. Augustine of Hippo, *The City of God* (n.p.n.d.), V. 10.
6. W. E. Best, *Free Grace Versus Free Will* (W. E. Best Books Missionary Trust, 1977), p. 35.
7. Junius B. Reimensnyder, *Doom Eternal* (N.S. Quiney, 1880), p. 257; cited in Samuel Fisk, *Calvinistic Paths Retraced* (Biblical Evangelism [23] Press, 1985), p. 223.
8. Edward B. Pusey, *What Is of Faith as to Everlasting Punishment?* (James Parker & Co., 1881), pp. 22-23; cited in Fisk, op. cit., p. 222.
9. Bob Kirkland, *Calvinism: None Dare Call It Heresy* (Roseburg, OR: Lighthouse Trails Publishing, 2018), pp. 31-32. <https://www.lighthouse trails.com/discernment-books/1489-calvinism-none-dare-call-it-heresy.html>

Zie ook:

- Rubriek “Reformatie/Calvinisme”: <http://www.verhoevenmarc.be/#Reformatie>
- Rubriek “Gevaren van Gereformeerde Theologie”: <http://www.verhoevenmarc.be/reformed.htm>
- Rubriek “Uitverkiezing/Predestinatie/Vrije Wil”: <http://www.verhoevenmarc.be/reformed.htm#uitverkiezing>
- Met AL Gods eigenschappen rekening houden: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/AL-gods-eigenschappen3.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm